

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS nr 17-5/45406-8

Ettekirjutus-hoiatus on tehtud korrakaitseaduse § 23 lg 4 ja § 28 lg-te 1 ja 2 ning sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 159 alusel Sotsiaalkindlustusameti nimel kvaliteediosakonna peaspetsialist Maiu Kauber poolt, kelle volitused on määratud ametijuhendis

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 27. detsember 2017, Tallinn

Ettekirjutuse adressaat: Tartu Puuetega Inimeste Koda, Rahu 8, Tartu

Resolutsioon:

1. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine kooskõlla SHS § 66 lg-ga 7, mis sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale, mille järgi peab olema kehtestatud asutusesisene kaebuste lahendamise kord ning SHS § 67 lg-ga 2, mille järgi peab teenuseosutaja tutvustama kliendile teenuse osutamise käigus tema õigusi ja kohustusi, kaebuste esitamise korda, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise protseduuri ja selle käigus koostatavaid dokumente.

Alus: SHS § 66 lg 7 ja § 67 lg 2

Täitmise tähtaeg: 01.03.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet Tartu Puuetega Inimeste Kojale SHS § 159 alusel sunniraha 150 eurot.

2. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine kooskõlla sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruse nr 69 §-ga 3 ning koostada sotsiaalse rehabilitatsiooni plaanid ja tegevuskavad vastavalt määruses sätestatud kirjeldusele.

Alus: Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruse nr 69 § 3 (edaspidi SoMm nr 69).

Täitmise tähtaeg: 01.03.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet Tartu Puuetega Inimeste Kojale SHS § 159 alusel sunniraha 150 eurot.

3. Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni osutamise teenuse andmestikud kooskõlla SoMm nr 69 §-ga 5 ning koostada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmestikud vastavalt määruses sätestatud kirjeldusele.

Alus: SoMm nr 69 § 5.

Täitmise tähtaeg: 01.03.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet Tartu Puuetega Inimeste Kojale SHS § 159 alusel sunniraha 250 eurot.

4.Viia sotsiaalse rehabilitatsiooni osutamise teenuse kirjeldused kooskõlla SHS § 57 alusel kehtestatud SoMm nr 66 Lisaga 1 ning koostada kirjed sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmestikes vastavalt määruses sätestatud kirjeldusele.

Alus: Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruse nr 66 Lisa 1.

Täitmise tähtaeg: 01.03.2018

Hoiatus: Juhul, kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Sotsiaalkindlustusamet Tartu Puuetega Inimeste Kojale SHS § 159 alusel sunniraha 150 eurot.

Juhul, kui Tartu Puuetega Inimeste Koda ei täida ettekirjutust määratud tähtjaks või ei tasu vabatahtlikult sunniraha, edastatakse ettekirjutus kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sunniraha võib määrata korduvalt, st seni kuni ettekirjutus on täidetud.

Tartu Puuetega Inimeste Koda on kohustatud teavitama kirjalikult ettekirjutuse täitmisest või sunniraha tasumisest hiljemalt täitmise tähtjaks tavaposti (Endla 8, 15092 Tallinn) või e-posti (Maiu.Kauber@sotsiaalkindlustusamet.ee) kaudu.

Sunniraha vabatahtlikul tasumisel märkida selgituses sunniraha määranud asutuse nimi, ettekirjutuse number ja sõna „sunniraha“. Viitenumber on 2800048574.

Sunniraha tasuda Rahandusministeeriumi pangakontole alljärgnevalt:

SEB Pank – EE891010220034796011

Swedbank – EE932200221023778606

Danske Bank – EE403300333416110002

Nordea Pank – EE701700017001577198

Tartu Puuetega Inimeste Koja **selgitus:**

Sotsiaalkindlustusamet (SKA) saatis Tartu Puuetega Inimeste Kojale 12.12.2017 seisukoha võtmiseks ja soovi korral selgituste andmiseks järelevalveakti kavandi. Tartu Puuetega Inimeste Koja tegevjuht Senta Michelson saatis SKA-le 15.12.2017 vastuse:

- oleme Tartu Puuetega Inimeste Koja aktiga tutvunud.

Sotsiaalkindlustusameti põhjendused:

Sotsiaalkindlustusamet algatas riikliku järelevalve Tartu Puuetega Inimeste Koja poolt osutatava sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse üle 27.10.2017 ning teenuseosutajat teavitati sellest e-kirjaga. Sama kirjaga paluti teenuseosutajal esitada järelevalve eelanalüüsiks rehabilitatsiooniplaanid, nende alusel osutatud teenuseandmestikud ja dokumendid, millega on asutuses reguleeritud rehabilitatsiooniteenuse osutamine. Eelanalüüsiks saadetud dokumentidest ning paikvaatlusel tuvastati järgmised rikkumised:

1. SHS § 66 lg 7 sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale, mille järgi peab olema kehtestatud asutusesisene kaebuste lahendamise kord. SHS § 67 lg 2 järgi peab teenuseosutaja tutvustama kliendile teenuse osutamise käigus tema õigusi ja kohustusi, kaebuste esitamise korda, sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise protseduuri ja selle käigus koostatavaid dokumente. Järelevalvemenetluse algatamisel paluti esitada rehabilitatsiooniasutusel dokumendid, millega on reguleeritud asutuses rehabilitatsiooniteenuse osutamine (nt kodukord, kaebuste esitamise ja menetlemise kord jne). Vastuskirjast ning paikvaatlusel kohapeal selgus, et Tartu Puuetega Inimeste Kojal ei ole kirjalikult vormistatud ühtegi dokumenti, mis reguleerivad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamist ja kaebuste menetlemise korda. 12.12.2017 seisuga ei ole SKA-le esitatud ega Tartu Puuetega Inimeste Koja kodulehel tehtud klientidele kättesaadavaks

asutusesisene kaebuste lahendamise kord ega asutuses rehabilitatsiooniteenuse osutamise regulatsioon.

2. SoMm nr 69 § 3 lg 5 p 9 sätestab, et rehabilitatsiooni eesmärk ja tulemus peab olema isikukeskne, mõõdetav ja saavutatav sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse otsuses märgitud ajavahemiku jooksul. Rehabilitatsiooniplaani üldeesmärk peab vastama neljale kriteeriumile: see peab olema põhjendatud, isikukeskne, mõõdetav ning määratud aja jooksul saavutatav. Rehabilitatsiooniplaanis K00013095 on eesmärgid seatud koolile (koolis edasijõudmise tagamine) ja perele (õpiraskustega lapse perenõustamine), mis ei vasta nõuetele. Kuna eesmärk ei ole isikukeskne ja on üldsõnaline, on see raskelt mõõdetav ning hinnatav, kas see on määratud ajavahemiku jooksul saavutatav. Rehabilitatsiooniplaanis S00261161 püstitatud eesmärgid ei vasta samuti nõuetele, olles pigem püstitatud spetsialistidele – eesmärgiks on tegelused kõne arendamiseks ja puude raskusastme hindamine. Rehabilitatsiooniplaanis S00277010 püstitatud eesmärk on üldsõnaline – sotsiaalse aktiivsuse ja olmes iseseisva toimetuleku parandamine – ja selles puuduvad indikaatorid, mille järgi saaks mõõta, kas eesmärk on täidetud või mitte. SoMm nr 69 § 3 lg 8 sätestab nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni plaani C-osale ning lg 9 nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaksmääramisel koostatavale tegevuskavale. Rehabilitatsiooniplaanide K00013095 ja S00261161 C-osa teenusega seotud otsesed eesmärgid ei ole isikukesksed ja mõõdetavad, tegevused eesmärkide saavutamiseks on väga üldsõnalised ning seos konkreetse kliendiga on nõrk. Rehabilitatsiooniplaani S00277010 C-osa teenusega seotud otsesed eesmärgid on nii üldsõnalised, et need sobiksid mistahes vanuses ja probleemiga kliendile. Vastavalt SoMm nr 69 § 3 lg 8 peavad teenuse, tegevuse või meetmega seotud otsesed eesmärgid olema hinnangutes kirjeldatud probleemide, terviseolukorra, tegevusvõime jm kooskõlas, põhjendatud, isikukesksed ja mõõdetavad. Kontrollitud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaksmääramisel koostatavate tegevuskavade K00013620 ja K00013621 puhul on teenusega seotud otsesed eesmärgid silmatorkavalt sarnased ja üldsõnalised. Ka puuduvad mõlemas tegevuskavas nõutud andmed – suunamisotsuse kuupäev ja üldeesmärk.
3. SoMm nr 69 § 5 lg-s 1 on sätestatud teenuse osutamise andmestiku pidamise kohustus, lg-s 4 on sätestatud nõuded teenuse osutamise andmestikule. Teenuse osutamise andmestike K00013095, K00013168, K00014149, K00003555, K00013114, K00013620, K00013621 kontrollimisel selgus, et andmestikud ei sisalda nõutavaid andmeid. Puuduvad sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsuse kuupäev, kliendi isikukood, teenuse üldeesmärk vastavalt sotsiaalse rehabilitatsiooni plaanile, rehabilitatsiooniprogrammile või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse kindlaksmääramisel koostatud tegevuskavale. Teenuse osutamise kuupäevad on märgitud, kuid puudub märge, kas alla 16-aastane laps käis teenust saamas koos saatjaga (kliendid K00013095, K00013168, K00015451). Kliendi K00013095 andmestikus ei ole märgitud sotsiaalse rehabilitatsiooni plaani koostamisel teenuse maht tundides (1 tund = 60 min), samuti on märkimata sealhulgas isikuga vahetuks kohtumiseks kasutatud aeg. Andmestikud on vormistatud suures osas käsikirjaliselt, lisaks on klientide K00013095, K000155451 andmestikel teenuse 2013 sisuks märgitud viide lisatud kõneravi kaardile. Teenuse sisu kirjeldus (SoMm nr 69 § 5 lg 8) kontrollitud andmestikes on valdavalt üldsõnaline ning ei vasta SHS § 57 alusel kehtestatud rehabiliteerivate tegevuste loetelus kirjeldatud teenuste sisule. Kliendile K00013095 on osutatud aastatel 2016-2017 ainult teenust 2013 ning lisaks sellele teenust 1002 ebaproportsionaalses mahus (2-3 tundi kuus). Teenuse 1002 sisu ei ole kirjeldatud, mis avaks nii suures mahus ainult ühe teenuse osutamisel juhendamise vajaduse. Eelmise rehabilitatsiooniplaani (S00263294) tegevuskavas planeeritud füsioterapeudi, sotsiaaltöötaja, psühholoogi ja eripedagoogi teenused on kliendile osutamata, samuti ei ole osutatud lisaks teenusele 2013 ühtki muud kehtivas rehabilitatsiooniplaanis K00013095 planeeritud teenustest (2004, 2007, 2010/2011). Kliendile K00013168 (rehabilitatsiooniplaan S00261161) on osutatud samuti ainult teenust 2013 ning lisaks sellele teenust 1002 ebaproportsionaalses mahus (2 tundi

kuus). Teenuse 1002 sisu ei ole kirjeldatud, mis avaks ainult ühe teenuse osutamisel pideva juhendamise vajaduse. Rehabilitatsiooniplaani tegevuskavas planeeritud sotsiaaltöötaja ja eripedagoogi teenused on osutamata, kuid on osutatud teenust 2011 1 tund, sisuks on märgitud „nõustamine“ (arve 113 2.12.2016). Rehabilitatsiooniplaanis sisaldub ka D-osa, kuid hinnangut antud ei ole, miks on osa teenuseid osutamata ning mis tingis planeerimata teenuse 2011 osutamise. Kliendi K00013114 (rehabilitatsiooniplaan K00015451) on osutatud samuti ainult teenust 2013 ning lisaks sellele teenust 1002 ebaproportsionaalses mahus (1-2 tundi kuus). Teenuse 1002 sisu ei ole kirjeldatud, mis avaks ainult ühe teenuse osutamisel pideva juhendamise vajaduse. Rehabilitatsiooniplaani tegevuskavas planeeritud füsioterapeudi, sotsiaaltöötaja, eripedagoogi ja psühholoogi teenused on kliendile osutamata.

Vaidlustamine: Tartu Puuetega Inimeste Koda saab ettekirjutust vaidlustada, esitades vaide Sotsiaalkindlustusametile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul arvates päevast, millal ta vaidlustatavast ettekirjutusest teada sai või oleks pidanud teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maiu Kauber

kvaliteediosakonna peaspetsialist

Sotsiaalkindlustusamet